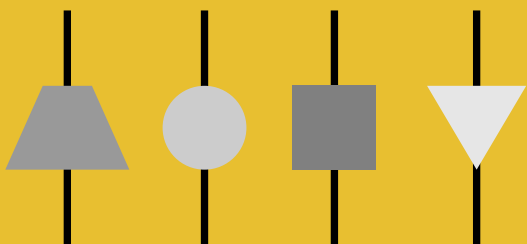

Encasellant joguines

et perds el joc.

GUIA PER A LA TRIA DE JOCS I JOGUINES NO SEXISTES

Ajuntament de
Vilassar de Mar

Regidoria
d'Igualtat
DONES

Diputació
de Barcelona

Govern de Catalunya
Departament d'Acció Social i Famílies
Secretaria de Femaltes

Govern de Catalunya
Institut Català
de les Dones

Govern de Catalunya
Institut Català
de les Dones

DES DE LA REGIDORIA D'IGUALTAT US PROPOSEM REFLEXIONAR SOBRE ELS VALORS QUE TRANSMETEM A LES NOSTRES CRIATURES PEL QUE FA A LES JOGUINES, ELS JOCS I ALTRES MATERIALS QUE TENIM AL VOLTANT.

ELS JOCS I LES JOGUINES ENS AJUDEN A FORMAR-NOS COM A PERSONES, AMB ELS VALORS, LES EMOCIONS I LA CULTURA QUE, D'ALGUNA MANERA, TENEN ASSIGNATS.

Amb l'objectiu que els nens i les nenes puguin créixer i ser persones lliures i igualitàries, caldria tenir en compte:

- ▲ **El fet que una criatura jugui amb una joguina que considerem “de l'altre sexe” no determina la seva sexualitat.** Per tant, no és aconsellable evitar que els nens i les nenes hi juguin, ja que n'estaríem limitant el desenvolupament i creixement personal.
- És molt important **permetre que les criatures, indistintament del seu gènere, gaudeixin de totes les joguines.** I si només demanen joguines estereotipades pel seu gènere, provem d'afegir-n'hi alguna de diferent, triada per nosaltres. Potser ens sorprendrà veure el nostre fill jugant a pentinar una nina o la nostra filla jugant amb el camió de bombers. Per què no?
- **Els infants han de jugar junts, han de compartir els seus jocs i joguines, i aprendre a cooperar,** respectant-se els uns als altres.
- **El llenguatge és una eina mitjançant la qual es poden transmetre valors sexistes.** Per evita-ho, és aconsellable no utilitzar expressions com ara “això és de nens” o “això és de nenes”, ja que d'aquesta manera es contribueix a perpetuar i fomentar els estereotips assignats a allò femení i a allò masculí.
- ▼ Tot jugant amb **joguines de naturalesa variada,** els infants obtenen capacitats necessàries per a la vida adulta, independentment del seu sexe, com ara prendre decisions, expressar sentiments, tenir cura de la

llar i de les persones, cuinar, moure's pel món, tenir una vida saludable, ser autosuficient, etc.

- Ja que les persones adultes som models de transmissió de valors, hem de fer que les criatures puguin créixer en llibertat i se sentin lliures i no limitades per allò que tradicionalment s'ha assignat a un gènere determinat.

ALGUNES IDEES A L'HORA DE TRIAR LES JOGUINES

- ▼ En el moment de comprar una joguina és útil **preguntar-se: quins valors, habilitats, actituds i rols promou? Afavoreix el desenvolupament personal i social dels infants?**
- L'**objectiu** és afavorir que els infants puguin **jugar al que vulguin sense imposar, forçar o prohibir.**
- És positiu per a la quitxalla que els adults li ofereixin **joguines de naturalesa diversa que afavoreixin un desenvolupament més complet,** és a dir, que fomentin l'acció, l'activitat, l'esport, la tranquil·litat... També aquelles que fomentin tenir cura dels altres, la tendresa, que valorin el treball domèstic, que afavoreixin l'autonomia personal i la cooperació, etc. I que siguin **de tots colors, formes i textures.**
- Quan les criatures ens demanen una determinada joguina, és interessant poder parlar-hi sobre què els agrada, què els ha portat a voler aquesta joguina en concret i de quina manera hi juguen, ja que sovint aquesta opció ve influenciada pels mitjans de comunicació i per la pressió social (el que volen o tenen els nens i nenes de la seva classe). El fet d'**analitzar conjuntament els anuncis i animar-los a escollir les joguines que més els agradin,** més que no pas aquelles que vol tothom, afavorirà la seva autonomia i els ajudarà a reflexionar i a tenir un criteri propi.
- ▲ Independentment de quina sigui la seva elecció, podem comprar aquelles joguines que **despertin més la seva imaginació i la seva creativitat** i també podem,

a partir del joc, ampliar les possibilitats, crear-ne de noves i mantenir i fomentar altres valors.

- ▼ Hi ha moltes més joguines de les que es veuen als mitjans audiovisuals o als catàlegs. Podem intentar **buscar altres botigues que tinguin més oferta que les habituals per a trobar altres tipus de joguines que poden despertar el seu interès** o, fins i tot, convertir objectes que tinguem a casa en jocs o joguines.

- La publicitat adreçada als infants sovint és sexista perquè encasella les nenes i els nens en uns estereotips retrògrades i sexistes. Per tant, si veuen la televisió, intentem ser al seu costat i ajudar-los a tenir opinió pròpia i a ser crítics.

Pel que fa als catàlegs de joguines, tot i que hi ha algunes botigues que ja comencen a fer esforços per reduir les imatges estereotipades en els seus catàlegs i afavorir que hi hagi nens i nenes jugant amb totes les joguines, hauríem de revisar bé quins catàlegs arriben a les mans dels infants; **intentem que triïn a partir de catàlegs no sexistes i sense joguines de contingut violent.**

- **Els infants estan exposats a una quantitat ingent d'estímul violent** i, com a família, tenim el deure d'ajudar-los a tenir esperit crític respecte a aquest fet.

La majoria dels productes violents s'associen al gènere masculí en els catàlegs i anuncis de televisió. Els nens creixen amb la idea que un home atractiu i amb èxit a la vida correspon a un home agressiu, violent, controlador i amb valors no igualitaris. I tots aquests estímuls proporcionen una certa permissivitat, com a societat, a les conductes agressives dels nois des de la infantesa.

Per això **hem d'afavorir les joguines i jocs no violents des de la petita infància**, per posar de moda un estil de vida en el qual prevalguin els valors de la solidaritat, la cooperació, la tendresa, el respecte, l'empatia, l'amabilitat...

Pel que fa als videojocs, revisem molt bé l'etiquetat-

ge per edats i per tipus de contingut. Evitem regalar videojocs violents i videojocs etiquetats per a una edat superior a la de l'infant.

- Per tal d'educar en i per la no-violència, una de les eines que podem fer servir és **afavorir el joc cooperatiu**, ja que estimula el treball en equip, la capacitat cooperativa i d'ajuda mútua, el respecte per l'altre, la solidaritat, etc. D'aquesta manera, les capacitats de cada persona deixen de ser una amenaça contra els altres jugadors o jugadores per a convertir-se en una riquesa al servei del grup. Quan juguem a un joc cooperatiu sumem **capacitats i forces per aconseguir un objectiu comú**, afavorint l'ajut entre iguals i no la rivalitat.
- Hi ha joguines que cosifiquen la dona, és a dir, fomenten la idea de **tractar la dona com a un objecte** que ha de ser exposat i que pot ser explotat i utilitzat com un desitgi. Quines són aquestes joguines? Les disfresses *sexys* per a nenes, nines amb proporcions irrealment...

La cosificació és una forma de violència masclista que ens costa d'identificar perquè està molt normalitzada socialment, però té conseqüències negatives per a tota la societat, especialment per a les nenes i les noies (com ara problemes de salut, socials, físics i psicològics).

QUÈ PODEM FER QUAN JUGUEM?

- **Assignar nous rols a les joguines**, ja que és el joc el que fa la joguina. Per exemple: que Spiderman i Batman vagin a comprar.
- ▲ **Donar suport a les emocions vetades pels estereotips de gènere**: donar suport a la ràbia, l'enuig, l'autoconfiança, la valentia d'atrevir-se a provar, a embrutar-se, a creure en la potència física del seu cos..., en les nenes i donar suport a la tendresa, l'empatia, la inseguretat, la tristesa, l'afecte, les carícies..., en els nois
- **Transformar activitats rutinàries en un joc** amb la finalitat de promoure àrees que queden fora dels este-

reotips o que són poc valorades per la cultura masculista. Per exemple, jugar a cuinar, a parar o netejar la taula, a invertir els rols i que els infants simulin fer tasques de cura dels adults (especialment en nens), jugar a fer un hort, a fer feines de jardineria, a desafiar la força, fer curses (especialment en nenes), etc...

- ▼ **ALERTA! Des de petites, les nenes acostumen a tenir una pressió extra sobre el cos i l'estètica** «per estar guapes», «anar netes»: juguen a maquillar-se, a vestir-se de princeses... Això no és un problema en si, sinó que **es converteix en problema quan això va lligat a l'obligació d'agradar als altres** i, per tant, amaga el següent missatge: el teu valor depèn del teu físic i es defineix per si agrades o no. A l'altre costat, els nens i els nois que desenvolupen aquestes conductes reben tot tipus de bromes i insults.

ALGUNES RECOMANACIONS SOBRE TEMÀTIQUES DE JOC/ENTRETENIMENT

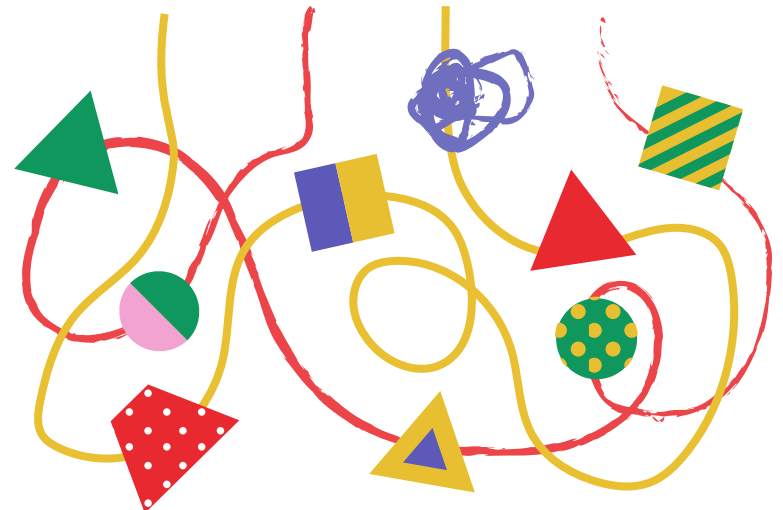
Hi ha diverses empreses i botigues que aposten, des de fa anys, per un tipus de joguina més educativa, que fomenta la motricitat, la imaginació, la creació, el pensament lateral, el lògic, el matemàtic, el llenguatge, el respecte pel medi ambient i el treball de les emocions, entre altres destreses i qualitats i que, en un principi, **no fa distincions de gènere**.

Aquí trobareu algunes recomanacions per a comprar aquest tipus de joguina:

- 1 **Respecte per l'entorn:** joguines que potencien el respecte pel medi ambient, i fomenten l'observació, la constància, etc., com ara estoigs amb eines i llavors perquè la mainada aprengui a sembrar i conrear horts a casa.
- 2 **Cooperació:** jocs que requereixen la col·laboració entre els jugadors i les jugadores per a aconseguir un objectiu comú, sense competicions. Dos exemples d'aquest tipus de joguina podrien ser *Hop hop hop*, en què la pastora, les seves ovelles i el seu gos han de tornar al refugi abans que el vent s'emporti el pont per l'ai-

re, i tots els jugadors i jugadores han de cooperar per a aconseguir-ho; o *Story Cubes*, un joc de daus en què cada cara té una imatge. Els participants o bé han d'inventar una història en què totes les imatges hi estiguin involucrades, o bé cadascú ha de continuar la història on l'ha deixat l'altre.

- 3 **Ciències:** jocs i experiments per a estimular el pensament científic i la curiositat dels nens i les nenes, com ara un conjunt de peces per a construir un volcà en erupció.
- 4 **Construccions:** aquestes joguines estimulen la curiositat i la concentració; ajuden a desenvolupar la imaginació i l'equilibri; i acosten els infants al món de la geometria. Estem parlant dels clàssics Lego, de jocs d'encaix, de blocs...
- 5 **Literatura:** a través dels llibres els infants i els joves tenen la possibilitat de conèixer diferents realitats de tot tipus. Podem escollir contes on la temàtica principal sigui l'equitat de gènere, l'educació emocional, etc.
- 6 **Aire lliure:** els jocs a l'aire lliure també són perfectes per a fomentar la cooperació, el joc lliure o el joc amb regles i la coeducació. Una molt bona opció són els jocs de malabars, de punteria, d'equilibri...

BOTIGUES RECOMANADES

A continuació, us mostrem una selecció de botigues on podeu trobar un ampli ventall de joguines no sexistes, no bèl·liques, educatives i cooperatives, que fomentin el treball en equip i el desenvolupament de les habilitats socials en infants.

EUREKAKIDS*	Plaça de Jeroni Gelpí i Novell, 2, local 4, 08340 Vilassar de Mar	eurekakids.es
MAGATZEMS BOROTAU*	Carrer de Sant Joan, 2 08340 Vilassar de Mar	
ABACUS COOPERATIVA	Carrer de la Riera, 14, 08301 Mataró	abacus.coop
ARTIJOC	Carrer Sant Cristòfor, 9, 08301 Mataró	artijoc.com
BE CREATIVE	Carrer Pujol, 5, 08301 Mataró	becreativemataro.com
PINMAT	Carrer General Torrijos, 5-25, 08302 Mataró	pinmat.es
EL TIMBAL	Carrer Jacint Verdaguer, 77, 08330 Premià de Mar	eltimbaljoguines.com
EL GAT CORNELI	Carrer de Baix, 3, 08440 Cardedeu	elgatcorneli.cat
STOCKS DIDACTIC	Carrer Falcó, 11, 08186 Lliçà d'Amunt	stoksdidactic.com
KINUMA	Ctra. de Cànoves 23, local 5, 08520 Les Franqueses del Vallès	kinuma.com
JUGAIA	Carrer de Cabrera, 12, 08192 Sant Quirze del Vallès	jugaia.com
ZACATRUS	Carrer de Casanova, 3 08011 Barcelona	zacatrus.es
DIDACMANÍA	Carrer Major de Sarrià, 20, 08017 Barcelona	didacmania.com
PEDRA, PAPER, TISORA	Carrer de Marià Aguiló, 118, 08005 Barcelona	pedrapapertisora.com
LA CARPA	Carrer Hortes, 11, 17001 Girona	didacmania.com
MEMORYTECA	Av. Alcalde Palau 56, 1-5, 43870 Amposta (Tarragona)	memoryteca.com
JUGAR I JUGAR	On line	jugarijugar.com

* A Vilassar de Mar, també podeu trobar una selecció de joguines a les papeteries i copisteries, basars, botigues de llaminadures i botigues d'articles de regal.